

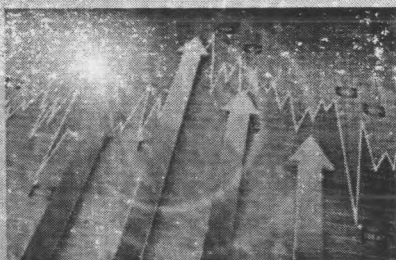
2017

*Збірник наукових статей
за матеріалами III Всеукраїнської
науково-практичної конференції*

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ
СИСТЕМ В УМОВАХ
ТРАНСФОРМАЦІЙНОЇ
ЕКОНОМІКИ»**

13 – 14 квітня 2017 р.

**ЧАСТИНА 2
Секції 3, 4, 5**

Національна металургійна академія України
Кафедра фінансів
13.04.2017

Актуальні проблеми соціально-економічних систем в умовах трансформаційної економіки: Збірник наукових статей за матеріалами III Всеукраїнської науково-практичної конференції (13 – 14 квітня 2017 р.). Частина 2. – Дніпро: НМетАУ. 2017. – 644 с.

У збірнику містяться матеріали доповідей III Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми соціально-економічних систем в умовах трансформаційної економіки» (13-14 квітня 2017 р.). Для науковців, викладачів, фахівців-практиків, студентів економічних спеціальностей

Програмний комітет конференції:

Ковальчук К.Ф., д.е.н., професор, декан факультету економіки та менеджменту Національної металургійної академії України

Прохорова В.В., д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки та організації діяльності суб'єктів господарювання Української інженерно-педагогічної академії

Журавльова Т.О., к.е.н., професор, завідувач кафедри економіки та моделювання ринкових відносин Навчально-наукового інституту інформаційних та соціальних технологій Одеського національного університету імені І.І. Мечникова

Кириленко О.П., д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів ім. С.І. Юрія Гернопільського національного економічного університету

Сокиринська І.Г., к.е.н., доцент, завідувач кафедри фінансів Національної металургійної академії України

Мушнікова С.А., к.е.н., доцент кафедри фінансів Національної металургійної академії України

Гончарова О.В., к.е.н., доцент кафедри фінансів Національної металургійної академії України

Сорокіна О.В., к.е.н., доцент кафедри фінансів Національної металургійної академії України

За додержання норм авторського права, достовірність наведених фактичних даних, посилань на джерела, імена та назви несе відповідальність автор матеріалів.

© Національна металургійна академія України, 2017

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ

<i>Андрощук М.С., Дейнега І.О.</i> Комунікаційні інновації освітніх організацій як базова складова їх розвитку в умовах трансформаційної економіки.....	10
<i>Андрова О.В.</i> Маркетингове забезпечення інноваційного розвитку телекомунікаційних підприємств.....	14
<i>Бабенко К.Е.</i> Развитие академических бизнес-инкубаторов как перспективное направление инновационной деятельности в Украине... ..	23
<i>Багдасарьян К.А., науковий керівник Бесчастна Д.О.</i> Сучасний стан енергетичного ринку в Україні.....	27
<i>Беновська Л.Я.</i> Стимулювання розвитку територіальних громад державним фондом регіонального розвитку.....	32
<i>Бідоненко В.О., науковий керівник Федотова Т.А.</i> Систематичний вихід із кризи.....	36
<i>Білоцерківський В.В., Загородня О.О., Душина А.В.</i> Інноваційні пріоритети політики конкурентоспроможності.....	40
<i>Бойко В.В.</i> Горизонтально-вертикальна диверсифікація господарської діяльності в АПК у контексті зміцнення економічної безпеки.....	47
<i>Ботіла С.Ю.</i> Інноваційні засади підвищення ефективності галузі птахівництва на регіональному рівні.....	50
<i>Bondarenko Yu.H., Tsybalista N.A.</i> Domestic investment as the basis for economic development of Ukraine.....	56
<i>Ванькович Л.Я.</i> Використання теорії графів для дифузії результатів інноваційної діяльності машинобудівних підприємств.....	61
<i>Вербицька Г.І.</i> Проблеми врахування інвестиційних ризиків при реалізації проектів.....	64
<i>Вишневська М.К.</i> Теоретичні аспекти дослідження сучасних інноваційних моделей.....	69
<i>Власенко Н.А.</i> Інноваційна стратегія на коксухімічному підприємстві... ..	73
<i>Глушков Д.В., науковий керівник Остіх В.В.</i> Аналіз динаміки ставок за депозитами фізичних осіб та його зв'язок з обліковою ставкою НБУ та ставкою кредитів для фізичних осіб.....	78
<i>Гордієнко В.П.</i> Система індикаторів інноваційно-інвестиційної безпеки регіону.....	83
<i>Григор'єва В.С., науковий керівник Федотова Т.А.</i> Проблемы и перспективы инновационного развития экономики Украины.....	87
<i>Гулик Т.В., Гулик В.А.</i> Організація рекламної діяльності торгівельного підприємства.....	92
<i>Дерсатюк М.О.</i> Створення інноваційної інфраструктури агропромислових комплексів регіонів.....	95
<i>Дорошенко Д.О., науковий керівник Семенюк В.С.</i> Пріоритетні.....	99

напрямки зменшення матеріаломісткості продукції.....	
Жданова Л.Л. Відтворення і нагромадження основного капіталу в економіці сучасної України.....	104
Желіба А.І. Проблеми інноваційної реструктуризації національної економіки в трансформаційних умовах.....	110
Кербікова А.С., Хилько М.М. Стан зовнішньоекономічних відносин України.....	116
Кісіль А.Е., науковий керівник Федорова Ю.В. Розвиток академічного підприємництва в Україні.....	122
Коледіна К.О. Світовий досвід фінансової підтримки інноваційного розвитку підприємств.....	127
Корнітова І.М. Вибір стратегії інтелектуальної власності підприємства: методичні аспекти.....	132
Кривоногова І.Г., Мужайло В.Л. Фактори формування інноваційно-інвестиційного потенціалу підприємства і його ресурсне забезпечення.....	137
Куліні І.М. «Дахові ферми» як результат впливу пермакультури.....	143
Кухарская Н.А. Проблемы научно-технологической безопасности Украины и пути их преодоления.....	147
Литвин О.Ю. Перспективність інвестицій в житлове будівництво.....	151
Лутак Р.Л. Транскордонне співробітництво регіонів у контексті реалізації державної політики імпортозаміщення.....	154
Малеева М.С., науковий керівник Гіржва О.М. Інноваційна стратегія як засіб стабілізації розвитку підприємства.....	158
Малішевська Б.О., науковий керівник Процак К.В. Інноваційний розвиток туризму в українських реаліях сьогодення.....	163
Марченко О.В., Галобородько О.П. Шляхи розвитку інноваційної інфраструктури регіонів України.....	168
Меджибовська Н.С., Кліменко А.Є. Моделювання стратегії поведінки продавця в електронних закупівлях.....	171
Мельник Л.Г., Дегтярьова І.Б., Шевельова Д.С. Конкурентні стратегії підвищення енергоефективності економіки України: досвід ЄС.....	176
Мироненко Н.А., Кириченко А.В., Савченко С.П. Особенності переходу на концепцію бережливого виробництва в умовах ПАО «ДТЕК Дніпроенерго».....	182
Незру А.В., науковий керівник Федорова Ю.В. Ловушки на пути инновационного развития Украины.....	187
Новікова І.В., науковий керівник Дроздмирецька М.І. Стартап як нова форма розвитку інноваційної підприємницької діяльності.....	192
Новікова Н.С., науковий керівник Третьякова О.В. Сучасні фінансово-економічні проблеми функціонування та розвитку підприємств, установ та організацій.....	196
Павленко О.П. Стратегічні напрями розвитку інвестиційної діяльності аграрного сектору економіки.....	199
Петренко Н.А., науковий керівник Федотова Т.А. Інноваційна політика підприємства.....	204

4. McGinnis M. What to tell your sales force when they are deciding whether to participate in a reverse auction as suppliers ? [Electronic recourse] / M. McGinnis. L. Marri // 89 th Annual International Supply Management Conference. – 2004. – Accessed mode <https://www.instituteforsupplymanagement.org/files/Pubs/Proceedings/HFMcGinnisMarri.pdf>.

*Мельник Л.Г., д.е.н., професор
завідувач кафедри економіки та БА
Детярьова І.Б., к.е.н., доцент
доцент кафедри економіки та БА
Шевельова Д.С., студент-бакалавр
Сумський державний університет
irina.dehtyarova@gmail.com*

‘‘КОНКУРЕНТНІ СТРАТЕГІЇ ПІДВИЩЕННЯ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ: ДОСВІД ЄС

В умовах стрімкого розвитку інновацій та індустріальних революцій на перший план виходять конкурентні стратегії, що базуються на використанні інноваційних рішень.

У сучасному конкурентному цифровому середовищі підприємства зосереджують увагу на використанні останніх досягнень науки та техніки. На думку багатьох вчених тільки ті бізнеси, що послуговуються у своїй діяльності сучасними конкурентними стратегіями можуть реально досягти успіху, стати ефективними та конкурентоспроможними.

Всебічний розвиток енергозбереження і підвищення енергоефективності, що підсилюють економічні, екологічні та соціальні ефекти впровадження «зелених» енерготехнологій забезпечать Україні сестейновий розвиток у майбутньому.

Енергоефективність показує витрати енергії на виробництво та або споживання одиниці продукції (досягнення соціально-економічного ефекту). Серед основних напрямів підвищення енергоефективності слід назвати:

- зменшення непродуктивних втрат енергії;

- скорочення шітмих витрат енергоресурсів (палива) при виробництві електроенергії і тепла безпосередньо в енергетиці;

- застосування менш енергоємних технологій у виробничих процесах;

- заміщення енергоємних видів продукції (матеріалів, виробів, процесів) менш енергоємними;

- дематеріалізацію економіки, тобто зменшення її матеріаломісткості;

- енергозбереження (заощадження енергії) у процесах споживання продукції;

- оптимізацію систем виробництва і споживання енергії у часі (зокрема, скорочення періодів пікових навантажень).

У випадку України одним з ключових завдань підвищення енергоефективності національного господарства є інвестування в оновлення існуючих виробничих потужностей на енергоефективних засадах. У 2010 – 2014 роках усереднена економія енергоресурсів при виробництві 1 долара ВВП в Україні становила 4,9 % на рік, в той час як в ЄС 0,4 %. Якщо тенденція до скорочення споживання енергоресурсів як в Україні, так і в Європі у подальшому носитиме лінійний характер, то, за оцінками FactCheck [3], Україна зрівняється з ЄС у енергоефективності приблизно в 2027 – 2028 роках (рис. 1).

Рисунок 1 - Прогноз змін енергоефективності економіки України і ЄС за даними 2010-2014 рр. [3]

Так, наприклад, результати досліджень Міжнародного агентства з відновлюваної енергетики, свідчать про те, що Україна має величезний потенціал зростання енергоефективності й енергозбереження. Найбільш вартісним з точки зору заміщення існуючих потужностей є сектор будівель, який водночас характеризується чи не найбільшими резервами енергозбереження.

Дослідження, проведені Європейським інститутом ефективності будівель, показали, що досягнення нульового енергоспоживання у житлово-адміністративному секторі можливо на основі вже існуючих технологій. У зв'язку з цим, до Європейської Директиви з енергетичної ефективності будівель було внесено істотні зміни, які передбачають, що з 2019 року всі громадські будівлі в Європі повинні задовольняти принципам nZEB (nearly Zero-Energy building – будівлі з близьким до нульового енергоспоживанням), а з 2021 року таким вимогам повинні задовольняти вже всі нові будівлі [4]. Цей досвід з урахуванням українських реалій щодо строків досягнення нульового енергоспоживання доцільно запроваджувати і в нашій країні.

Створення будинку з нульовим енергоспоживанням передбачає застосування новітніх технологій, а саме: технологій, що використовують фотогальванічний ефект – сонячних батарей; технологій, які працюють за принципом «теплового насоса» (підземне тепло – взимку, підземна прохолода – влітку); інших технологій, що використовують ВДЕ: мікроТЕЦ на біомасі, вітрогенераторів, сонячних колекторів, тощо; технологій вентиляції повітря із застосуванням рекуперації тепла; спеціальних технологій виробництва вискоелективних, екологічно чистих теплоізоляційних матеріалів; технологій скління вікон (у тому числі з потрійним склопакетом); технологій домашньої автоматизації (системи «розумний будинок») для управління інженерними системами, контролю та оптимізації витрат на утримання будівель.

В окремих секторах економіки Євросоюзу сьогодні застосовуються такі напрями підвищення енергоефективності, як ефективне і раціональне використання матеріалів, води, транспорту. На даний момент ряд провідних

європейських експертів стверджують, що збільшення енергоефективності економіки Європейського Союзу на 25% дозволить знизити викиди парникових газів приблизно на 40%. Але це станеться тільки в тому випадку, якщо проект отримає активну підтримку з боку всіх країн-учасниць Євросоюзу. Для досягнення ж поставленої мети необхідно інвестувати близько 132 млрд дол. США [1].

Окрім збільшення енергоефективності за рахунок запропонованих напрямів, позитивними результатами таких трансформацій є процеси створення нових робочих місць у сфері «зеленої» енергетики. Так, наприклад, за даними Міжнародного енергетичного агентства IRENA, у 2014 році сектор відновлюваної енергетики 10-ти країн світу забезпечив роботою 7.7 млн людей. Як свідчать дані, новий ринок праці, що його створює сектор «зеленої» енергетики, може забезпечити 24.4 млн додаткових робочих місць до 2030 року [2]. Очікується, що у 2030 році зайнятість в усьому світі у сфері «зеленої» енергетики буде зосереджена в секторі вироблення сонячної енергії з найбільшою кількістю робочих місць, а також у секторах біоенергетики, гідро- та вітроелектрогенерації [6].

Перспективним шляхом розбудови стратегії «зеленої» енергетики в Україні є запровадження запропонованих програмою REmap Міжнародного агентства з відновлюваної енергетики заходів із підвищення енергоефективності – розвитку відновлювальних джерел енергії. У разі реалізації заходів програми Україні вдасться зекономити 175 млн дол. США на рік у 2030 році, про що свідчать планові фінансові показники розвитку відновлюваної енергетики України (табл. 1).

Таблиця 1
Фінансові показники розвитку відновлюваної енергетики України [5]

Показник	Значення
Витрати на енергосистему у 2030 році (млрд дол. США/рік)	
Додаткові витрати на систему у 2030 році	-0.2
Зовнішній ефект від скорочення негативного впливу на здоров'я населення	0.1–0.3
Зовнішній ефект від скорочення викидів CO ₂	1.5
Витрати на систему з урахуванням зовнішніх ефектів у 2030 році	-1.3– -5.5

Показник	Значення
Додаткові необхідні субсидії у 2030 році	4,7
Необхідні інвестиції в середньому за період 2010–2030 рр. (млрд дол. США/рік)	
Необхідні інвестиції (заходи REmap)	2,5
Сукупні необхідні інвестиції у відновлювану енергетику (заходи REmap та Базовий варіант)	5,0
Економія від скорочення використання палива у порівнянні з Базовим варіантом 2030 році (млрд дол. США/рік)	
Вугілля (економія)	1,3
Нафтопродукти (економія)	0,5
Природний газ (економія)	2,9
Біомаса (додатково)	1,5
Всього, економія:	3,2

Як бачимо з таблиці 2, потенціал підвищення енергоефективності в Україні досить значний. Скорочення використання викопного палива дасть можливість Україні скоротити фінансові витрати на споживання енергії на 4,7 млрд дол. США на рік, з яких 2,9 млрд дол. США або 60% економії надійде від зниження імпорту природного газу. «Таким чином, у разі врахування зовнішніх ефектів Опції REmap можуть забезпечити сукупну річну економію у 5,5 млрд. дол. на 2030 рік» [5]. Від'ємні значення у таблиці 2 свідчать про економію.

В рекомендаціях програми REmap передбачене також зростання витрат на установку на біомасі на 1,5 млрд дол. США щорічно. При цьому чиста економія на паливно-енергетичних ресурсах у 2030 році у разі виконання опції REmap принесе 3,2 млрд дол. США на рік додатково до базового варіанту [5].

Отже, у сучасному врай конкурентному середовищі неможливо забезпечити зростання ефективності та конкурентоспроможності, а також підвищення енергоефективності вітчизняної економіки лише використовуючи стандартний набір рішень стратегічного управління. Для успіху компанії повинні інвестувати у дослідження та розробки, вивчати досвід провідних компаній світу та реалізовувати сучасні досягнення третьої та четвертої

промислових революцій на шляху до досягнення сестейнового розвитку в Україні.

Список використаної літератури

1. Глобальная энергетика и устойчивое развитие. Мировая энергетика – 2050 (Белая книга) / Под ред. В. В. Бушуева, В. А. Катаманова. – М.: ИД «Энергия». 2011. – 360 с.
 2. «Зелена» энергетика – ключовий напрям економічного зростання. 2014 [Електронний ресурс] // Режим доступу до ресурсу: <http://uare.com.ua/novyny/497-zelena-energetika-klyuchovij-napryam-ekonomichnogo-zrostannya.html>.
 3. Півторак О. Енергоефективність економіки України. порівняно з європейськими країнами. 2016 [Електронний ресурс] // Режим доступу до ресурсу http://sesvity.blogspot.com/2016/11/blog-post_27.html?view=magazine
 4. Energy Performance of Buildings Directive. 2006 [Electronic resource]. – Mode of access: [http://www.bre.co.uk/filelibrary/Scotland/Energy_Performance_of_Buildings_Directive_\(EPBD\).pdf](http://www.bre.co.uk/filelibrary/Scotland/Energy_Performance_of_Buildings_Directive_(EPBD).pdf).
 5. IRENA (2015). REMap 2030 Перспективи розвитку відновлюваної енергетики в Україні. IRENA. Абу-Дабі [Електронний ресурс] // IRENA. Абу-Дабі. 2015. – Режим доступу до ресурсу: http://sae.gov.ua/sites/default/files/UKR%20IRENA%20REMAP%20_%202015.pdf.
 6. Renewable energy benefits: measuring the economics [Electronic resource] / [Ferroukhi Rabia, Lopez-Peña Alvaro, Kieffer Ghislaine, et al.]. – Abu Dhabi United Arab Emirates. 2016. – 92 p. – Mode of access: http://www.irena.org/DocumentDownloads/Publications/IRENA_Measuring-the-Economics_2016.pdf.
- Матеріал підготовлено в рамках НДР «Розроблення фундаментальних основ відтворювального механізму "зеленої" економіки в умовах інформаційного суспільства» (№ д/р 0115U000684), яка фінансується за рахунок державного бюджету України.